

P.Z. br. 22

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/16-01/101

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 10. studenoga 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o Poreznoj upravi***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 10. studenoga 2016. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, prof. dr. sc. Sašu Drezgića, zamjenika ministra financija, te Zdravka Zrinušića, pomoćnika ministra financija - ravnatelja Porezne uprave.

PREDSJEDNIK

Božo Petrov

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-01/79

Urbroj: 50301-25/14-16-2

Zagreb, 10. studenoga 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o Poreznoj upravi

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o Poreznoj upravi.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, prof. dr. sc. Sašu Drezgića, zamjenika ministra financija, te Zdravka Zrinušića, pomoćnika ministra financija – ravnatelja Porezne uprave.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI

Zagreb, studeni 2016.

PRIJEDLOG ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Vlada Republike Hrvatske usvojila je u travnju 2016. godine na svojoj 17. sjednici Nacionalni program reformi prema kojem se dva glavna cilja strukturnih politika u 2016. i 2017. odnose na povećanje održivosti duga opće države i promicanje rasta i zapošljavanja u hrvatskom gospodarstvu. Radi ispunjavanja navedenih ciljeva, od strane ministra financija osnovana je ekspertna radna skupina radi provođenja sveobuhvatne analize poreznog sustava i izradu prijedloga reformskih mjera.

Provedena analiza ukazala je, između ostalog, da odnos službenika Porezne uprave prema poreznim obveznicima nije zadovoljavajući. Administrativni postupci koje provodi Porezna uprava pružaju neadekvatan servis građanima i poduzetnicima, dok visoka administriranost posljedično dovodi do neujednačenih i nedorečenih poreznih postupanja. Upravo iz nalaza proizašlih iz analize ocijenjeno je da je potrebno izraditi novi Zakon o Poreznoj upravi.

Danas važećim Zakonom o Poreznoj upravi (Narodne novine, br. 148/13 i 141/14) započet je postupak reorganizacije Porezne uprave kroz uvođenje funkcionalnog pristupa u svim poslovnim procesima. Razdoblje rada nakon provedene reorganizacije ukazalo je da se u određenim područjima predviđena učinkovitost nije ostvarila.

Provedeno okrupnjavanje područnih ureda i ispostava Porezne uprave uzrokovalo je problem u obavljanju poslovnih procesa. Problemi su se najvećim dijelom odrazili kroz nemogućnost komunikacije kako između samih službenika tako i između službenika i njima neposredno nadređenih službenika.

Razjedinjene nadzorne funkcije kroz horizontalni pristup te nadležnost postupaka nadzora propisan kroz više ustrojstvenih jedinica Ministarstva financija kroz dvije godine primjene nisu se pokazale kao dobro organizacijsko rješenje. Praćenje obveznika kroz različite pristupe, a time i pokretanje nepovezanih postupaka dodatno su otežali provedbu poreznih nadzora. Stoga se u dijelu provedbe nadzornih aktivnosti ukazala potreba za stvaranjem jedinstvene ustrojstvene jedinice nadležne za suzbijanje poreznih prijevara te odvajanje navedenih funkcija od klasičnih postupaka poreznog nadzora.

Cilj novog Zakona o Poreznoj upravi je stvaranje temelja za funkcioniranje Porezne uprave kao jedinstvene i samostalne upravne organizacije u sastavu Ministarstva financija, koja na ekonomičan i efikasan način izvršava poslove iz svojeg djelokruga.

Za ostvarenje navedenog cilja svakako je nužna zadovoljavajuća funkcionalna i teritorijalna organizacija koja omogućuje provedbu propisanih poslovnih procesa iz nadležnosti Porezne uprave.

Osim zadovoljavajuće organizacijske strukture uvjet za postizanje ciljeva svakako podrazumijeva i prisustvo adekvatne i educirane kadrovske strukture. Stoga je podizanje stručne razine ljudskih potencijala kroz kontinuirane edukacije temeljni preduvjet ostvarivanja zacrtanih ciljeva te se posebno zahtjeva uspostava učinkovitog sustava odgovornosti i vertikalna kontrola na svim razinama rada Porezne uprave.

Prioritet u radu Porezne uprave je razvoj strategije i poslova suzbijanja poreznih prijevара, a tome će pridonijeti razvijeni sustav upravljanja rizicima.

Opterećenost poslovnih procesa administrativnim postupcima, koji troše vrijeme i resurse nastojat će se premostiti automatiziranim postupcima te postizanjem elektroničke dvosmjerne komunikacije između Porezne uprave i poreznih obveznika. Nadalje, prebacivanjem poslova koji su danas u nadležnosti Porezne uprave u nadležnost institucija i postupaka gdje se osigurava 100% - tna efikasnost, oslobodit će ljudske resurse koji će se preraspodijeliti na druge značajnije poslove Porezne uprave.

Kako bi se otklonile zamjerke nedovoljne otvorenosti Porezne uprave prema poreznim obveznicima, želi se kroz zakonske odredbe naglasiti nužnost savjetodavne uloge Porezne uprave te partnerskog odnosa s poreznim obveznicima.

Dakle, pravilnom funkcionalno i teritorijalno određenom organizacijom, zadovoljavajućom kadrovskom stručnom osposobljenošću službenika, fokusiranjem na bitne porezne postupke te maksimalnom automatizacijom poslovnih procesa Porezna uprava prerast će u modernu Poreznu upravu po uzoru na zemlje Europske unije.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju poslovi i unutarnje ustrojstvo Porezne uprave, ovlasti, prava, obveze i odgovornosti službenika i namještenika Porezne uprave te sredstva za rad i stručno usavršavanje službenika.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Porezna uprava

Članak 2.

(1) Porezna uprava je jedinstvena i samostalna upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija čija je temeljna zadaća primjena i nadzor primjene poreznih propisa i propisa o prikupljanju doprinosa.

(2) Sjedište Porezne uprave je u Zagrebu.

(3) Porezna uprava djeluje pod nazivom: Ministarstvo financija, Porezna uprava.

DIO DRUGI POSLOVI POREZNE UPRAVE

Članak 3.

(1) Poslovi Porezne uprave su:

1. prikupljanje, evidentiranje, obrada i provjera podataka bitnih za utvrđivanje porezne osnovice i naplate poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
2. uspostava i razvijanje sustava servisa te informiranje i edukacija poreznih obveznika radi lakšeg ostvarivanja prava i ispunjenja obveza,
3. izrada obvezujućih mišljenja,
4. sklapanje sporazuma o transfernim cijenama i sporazuma o dobrovoljnom ispunjavanju poreznih obveza,
5. utvrđivanje poreznih obveza, doprinosa i drugih javnih davanja,
6. organiziranje, praćenje i kontrola naplate poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
7. nadzor poslovanja poreznih obveznika u primjeni propisa iz nadležnosti Porezne uprave,

8. suzbijanje poreznih prijevара,
9. vođenje prekršajnog postupka,
10. analiza podataka o obračunatim i naplaćenim porezima, doprinosima i drugim javnim davanjima i planiranje poreznih prihoda,
11. naplata i ovrha poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
12. praćenje i analiza primjene poreznih propisa i poreznih sustava u državama članicama Europske unije i sudjelovanje u radu institucija Europske unije,
13. prikupljanje i obrada podataka putem jedinstvenog informacijskog sustava,
14. predlaganje unaprjeđenja poreznog sustava i porezne politike,
15. međuinstitucionalna suradnja s javnopravnim tijelima koja vode službene evidencije.

(2) Porezna uprava može obavljati poslove evidentiranja, utvrđivanja, nadzora, naplate i ovrhe prihoda jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i drugih javnih davanja.

(3) Uvjete, opseg i naknade za obavljanje poslova iz stavka 2. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar financija.

(4) Porezna uprava provodi ovrhu radi naplate proračunskih prihoda čije je utvrđivanje i naplata u djelokrugu drugih ustrojstvenih jedinica Ministarstva financija te ovrhu radi naplate drugih javnih davanja po zahtjevima javnopravnih tijela i sudova u skladu s posebnim propisima.

(5) Porezna uprava obavlja i druge poslove koji su joj stavljeni u nadležnost prema posebnim propisima.

DIO TREĆI UNUTARNJE USTROJSTVO I UPRAVLJANJE

Unutarnje ustrojstvo

Članak 4.

(1) U Poreznoj upravi ustrojavaju se: Središnji ured, područni uredi te ispostave područnih ureda.

(2) Unutarnje ustrojstvo Porezne uprave, osim pitanja koja su uređena ovim Zakonom, uređuje se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Članak 5.

(1) Središnji ured ima sjedište u Zagrebu.

(2) Područni uredi ustrojavaju se u pravilu za područje jedne županije, odnosno Grada Zagreba.

(3) Područni ured je stvarno i mjesno nadležan za porezne obveznike sa sjedištem, odnosno prebivalištem na području pripadajuće/ih županija, odnosno Grada Zagreba.

- (4) Područni ured može na području za koje je ustrojen organizirati obavljanje pojedinih poslova izvan svojeg sjedišta.
- (5) Jedan područni ured može pojedine poslove obavljati za druge područne urede.
- (6) Za obavljanje pojedinih poslova područnih ureda osnivaju se ispostave.
- (7) Ispostava je stvarno i mjesno nadležna za porezne obveznike sa sjedištem, odnosno prebivalištem na području ispostave.
- (8) Iznimno od odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka, Ured za velike porezne obveznike je ured koji je stvarno i mjesno nadležan za velike porezne obveznike na području Republike Hrvatske, a kriteriji za određivanje velikih poreznih obveznika su djelatnost i visina ostvarenih prihoda.
- (9) Pojedine poslove za Ured za velike porezne obveznike mogu obavljati drugi područni uredi.
- (10) Ministar financija pravilnikom određuje vrstu djelatnosti i visinu prihoda koji su potrebni za ispunjavanje kriterija za određivanje velikih poreznih obveznika.

Upravljanje

Članak 6.

- (1) Poreznom upravom upravlja ravnatelj koji ujedno upravlja i radom Središnjeg ureda.
- (2) Ravnatelj Porezne uprave je državni dužnosnik s položajem pomoćnika ministra financija.
- (3) Ravnatelja Porezne uprave imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra financija.
- (4) Ravnatelj Porezne uprave za svoj rad odgovoran je ministru financija i Vladi Republike Hrvatske.

Članak 7.

- (1) Službenike Porezne uprave na radna mjesta zamjenika ravnatelja, pomoćnika ravnatelja i pročelnika područnog ureda raspoređuje ministar financija na prijedlog ravnatelja Porezne uprave.
- (2) Zamjenik ravnatelja u slučaju spriječenosti ili odsutnosti ravnatelja obavlja sve poslove ravnatelja. Zamjenik ravnatelja obavlja i druge poslove koje mu povjeri ravnatelj, a za svoj rad odgovoran je ravnatelju.
- (3) Pomoćnik ravnatelja upravlja i odgovoran je za rad sektora u Središnjem uredu. Pomoćnik ravnatelja obavlja i druge poslove koje mu povjeri ravnatelj, a za svoj rad odgovoran je ravnatelju.

(4) Pročelnik područnog ureda upravlja i odgovoran je za rad područnog ureda, koordinira, nadzire i brine o radu ispostava područnog ureda, a za svoj rad odgovoran je ravnatelju.

(5) Pročelnik područnog ureda može imati pomoćnike pročelnika, koje na radna mjesta raspoređuje ravnatelj na prijedlog pročelnika, a za svoj rad odgovorni su pročelniku.

(6) Voditelja ispostave područnog ureda raspoređuje ravnatelj Porezne uprave na prijedlog pročelnika. Voditelj ispostave upravlja radom ispostave, a za svoj rad odgovoran je pročelniku područnog ureda.

Članak 8.

Za raspravljanje o pojedinim pitanjima obavljanja poslova iz nadležnosti Porezne uprave, za utvrđivanje nacrt propisa, za davanje mišljenja i prijedloga o važnim pitanjima te za provedbu pojedinih postupaka mogu se po odluci ravnatelja Porezne uprave osnovati savjetodavna tijela (vijeća, povjerenstva, radne skupine, komisije, odbori).

DIO ČETVRTI POSLOVI UNUTARNJIH USTROJSTVENIH JEDINICA

Poslovi unutarnjih ustrojstvenih jedinica

Članak 9.

(1) Poslovi Središnjeg ureda su:

1. predlaganje unaprjeđenja poreznog sustava i porezne politike, izrada nacrt prijedloga zakona i podzakonskih propisa radi unaprjeđenja poreznog sustava, provođenje porezne politike i učinkovitije ubiranje poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
2. uspostava i razvijanje sustava servisa te informiranje i edukacija poreznih obveznika radi lakšeg ostvarivanja prava i ispunjenja obveza,
3. izrada obvezujućih mišljenja te izrada stručnih mišljenja i objašnjenja o primjeni poreznih propisa,
4. izrada metodologija i uputa za rad ustrojstvenih jedinica Porezne uprave,
5. vođenje i koordinacija postupaka naplate i ovrhe,
6. utvrđivanje i analiza rizika u poštivanju poreznih propisa, ispunjavanju poreznih i drugih obveza,
7. praćenje provedbe propisa i donošenje uputa, mišljenja, metodologija rada i smjernica za ujednačenu, pravilnu, pravodobnu i učinkovitu primjenu poreznih propisa iz nadležnosti Porezne uprave,
8. prikupljanje, čuvanje i obrada podataka o osiguranicima kojima se obveza doprinosa utvrđuje rješenjem, o obveznicima podnošenja prijava i o prijavljenim osobama,
9. koordiniranje i nadziranje rada područnih ureda, pružanje stručne pomoći te praćenje zakonitosti i pravilnosti primjene poreznih propisa, propisa koji uređuju prikupljanje doprinosa i drugih propisa koji uređuju područje naplate, ovrhe, predstečajne nagodbe, stečajeva, stečajeva potrošača i likvidacije,

10. koordiniranje provođenja postupka provjere (utvrđivanje činjenica bitnih za oporezivanje putem očevida, procjene gospodarske snage poreznog obveznika i dr.), neizravnog nadzora (utvrđivanje činjenica bitnih za oporezivanje kontrolom prikupljenih podataka iz dostupnih izvora), poreznog nadzora, naplate i ovršnog postupka, nadzora fiskalizacije te koordiniranje i provođenje poreznog nadzora i nadzora nad priređivanjem igara na sreću, zabavnih i nagradnih igara,
11. koordiniranje i provođenje prikupljanja, kontrole, analitičke obrade i razmjene podataka bitnih za oporezivanje radi otkrivanja i suzbijanja svih oblika poreznih prijevара, utaje poreza, porezno kaznenih dijela, utvrđivanja imovine značajne vrijednosti koja je stečena na nezakonit način, kao i svih oblika izbjegavanja plaćanja poreza, doprinosa i drugih javnih davanja koji imaju izvorište u počinjenom kaznenom djelu i/ili imaju za posljedicu počinjenje kaznenog djela,
12. izrada prijedloga stajališta Republike Hrvatske za Vijeće Europske unije i Europsko vijeće, u postupcima zbog povrede prava Europske unije,
13. osiguravanje međunarodne pravne pomoći, proučavanje poreznih sustava i sustava prikupljanja doprinosa drugih država i suradnja s međunarodnim organizacijama i strukovnim udruženjima,
14. administrativna suradnja s državama članicama Europske unije i trećim državama na području oporezivanja i naplate,
15. pripremanje, sklapanje i provođenje međunarodnih ugovora,
16. provođenje natječaja za igre na sreću te izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću, zabavnih i nagradnih igara,
17. koordiniranje međuinstitucionalne suradnje razmjenoм podataka o imovini s javnopravnim tijelima koja vode službene evidencije o vlasništvu imovine osoba radi praćenja pravilnog utvrđivanja porezne osnovice i ispunjenja poreznih obveza,
18. koordiniranje razmjene podataka o osobama upisanim u evidenciju o osobnim identifikacijskim brojevima s nadležnim javnopravnim tijelima te koordiniranje razmjene podataka iz evidencije o dohodcima i primicima putem uspostavljenog sustava elektroničkog pristupa podacima,
19. izdavanje prekršajnih naloga, podnošenje optužnih prijedloga i kaznenih prijava,
20. koordiniranje ustrojstvenih jedinica područnih ureda za vođenje prekršajnih postupaka,
21. razvijanje i unapređivanje postupka samooporezivanja te metoda i tehnika kontrole samooporezivanja poreznih obveznika,
22. provedba unutarnje revizije i nadzora zakonitosti postupanja Porezne uprave,
23. opći, pravni, financijski poslovi, planiranje i upravljanje ljudskim potencijalima,
24. izrada strategija i planiranje aktivnosti,
25. izgradnja, unapređenje i korištenje informacijskog sustava Porezne uprave,
26. obavljanje i drugih poslova određenih ovim Zakonom ili drugim propisima.

Članak 10.

Poslovi područnih ureda su:

1. koordiniranje i nadzor rada ispostava na poslovima utvrđivanja poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
2. provođenje poreznog nadzora poreza, doprinosa, fiskalizacije te drugih javnih davanja i sklapanje poreznih nagodbi,

3. suzbijanje poreznih prijevara,
4. koordiniranje provođenja postupka provjere i neizravnog nadzora u ispostavama,
5. provođenje nadzora nad priređivanjem igara na sreću, zabavnih i nagradnih igara,
6. utvrđivanje i analiza rizika u poštivanju poreznih propisa, ispunjavanju poreznih i drugih obveza,
7. provođenje mjera osiguranja naplate, postupka naplate i ovrhe radi naplate poreza, doprinosa i drugih javnih davanja, poslova vezanih uz predstečajni i stečajni postupak, stečaj potrošača, likvidacije i postupak predstečajne nagodbe te koordiniranje i sklapanje upravnih ugovora,
8. izdavanje prekršajnih naloga, podnošenje optužnih prijedloga i kaznenih prijava,
9. vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju zbog povrede poreznih propisa i propisa o doprinosima,
10. informiranje poreznih obveznika po usmenim i pisanim upitima,
11. utvrđivanje nesrazmjera između ostvarenog dohotka i imovine i zlouporabe prava,
12. opći, pravni i financijski poslovi te poslovi vezani uz radnopravni status službenika i namještenika,
13. čuvanje i prodaja oduzetih predmeta u prekršajnom postupku po pravomoćnoj odluci nadležnog tijela,
14. provođenje poslova administrativne suradnje,
15. provođenje ovrhe radi naplate proračunskih prihoda čije je utvrđivanje i naplata u djelokrugu drugih ustrojstvenih jedinica Ministarstva financija te ovrhe radi naplate drugih javnih davanja po zahtjevima javnopravnih tijela i sudova u skladu s posebnim propisima,
16. obavljanje i drugih poslova određenih ovim Zakonom ili drugim propisima.

Članak 11.

Poslovi ispostava područnih ureda su:

1. registracija poreznih obveznika i vođenje registra poreznih obveznika,
2. zaprimanje poreznih prijava, utvrđivanje pravodobnosti, zakonitosti i pravilnosti podnesenih poreznih prijava i obrada poreznih prijava,
3. utvrđivanje osnovice poreza i doprinosa te drugih javnih davanja, utvrđivanje porezne obveze i obveze za uplatu doprinosa, evidentiranje poreznih obveza i obveza doprinosa u poreznom evidencijama, povrat i preknjiženje poreza i doprinosa,
4. provođenje postupaka neizravnog nadzora i provjere,
5. praćenje naplate,
6. utvrđivanje i analiza rizika u poštivanju poreznih propisa, ispunjavanju poreznih i drugih obveza,
7. izdavanje prekršajnih naloga i podnošenje optužnih prijedloga,
8. izdavanje potvrda o činjenicama o kojima Porezna uprava vodi službene evidenciju,
9. određivanje i dodjeljivanje osobnoga identifikacijskog broja, izdavanje potvrda o osobnom identifikacijskom broju, vođenje evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima,
10. provođenje poslova administrativne suradnje,
11. provedba prethodnih mjera osiguranja,
12. obavljanje i drugih poslova određenih ovim Zakonom ili drugim propisima.

Upravni postupci

Članak 12.

- (1) Za rješavanje u upravnim stvarima u prvom stupnju nadležne su unutarnje ustrojstvene jedinice Porezne uprave prema njihovom djelokrugu rada.
- (2) Drugostupanjski upravni postupak vodi nadležna ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak Ministarstva financija.

DIO PETI OVLASTI SLUŽBENIKA

Članak 13.

- (1) Službenici Porezne uprave ovlaštteni su provoditi postupke i radnje u skladu s odredbama ovoga Zakona, Općeg poreznog zakona, zakona koji uređuje pojedine vrste poreza, doprinosa i drugih javnih davanja te drugih propisa koji se odnose na oporezivanje i fiskalizaciju u prometu gotovinom.
- (2) Službenici koji obavljaju poslove poreznog nadzora osim ovlasti iz stavka 1. ovoga članka ovlaštteni su i:
  1. privremeno oduzeti predmete, domaća ili strana sredstva plaćanja, vrijednosnice i dokumentaciju koji mogu u prekršajnom ili kaznenom postupku poslužiti kao dokaz,
  2. privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti pečaćenjem postrojenja, opreme ili prostorija u kojima se obavlja djelatnost, u skladu s posebnim zakonima.
- (3) Službenici koji obavljaju poslove naplate i ovrhe, osim ovlasti iz stavka 1. ovoga članka ovlaštteni su i:
  1. uzimati prokaznu izjavu i prokazni popis imovine,
  2. obavljati provjeru poslovnih knjiga i evidencija poreznih obveznika te provjeravati vjerodostojnost i istinitost isprava,
  3. stupiti na zemljište i u poslovne prostorije u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost te ih pregledati,
  4. utvrđivati istovjetnost osoba,
  5. davati upozorenja i naredbe,
  6. provoditi ovrhu popisom, pljenidbom, procjenom i prodajom pokretnina, tražbina i drugih imovinskih prava.
- (4) Službenici koji obavljaju poslove suzbijanja poreznih prijevара ovlaštteni su, u svrhu sprječavanja, otkrivanja i porezne istrage poreznih prijevара, osim ovlasti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka:
  1. po službenoj dužnosti su istražitelji u poreznom postupku, s ovlastima prikupljanja i u poreznom postupku korištenja dokaza prikupljenih putem tijela kaznenog progona,

2. ovlaštteni su poduzimati i druge radnje i postupke propisane posebnim zakonima, u cilju prikupljanja podataka i dokaza koji mogu poslužiti u svrhu sprječavanja, otkrivanja i porezne istrage porezno kaznenih djela,
3. ovlašten je u postupanju na odgovarajući način primjenjivati odredbe Zakona o kaznenom postupku,
4. ostvariti međunarodnu suradnju i suradnju s javnopravnim tijelima u cilju suzbijanja poreznih prijevvara.

(5) Ovlasti za obavljanje poslova poreznog nadzora, naplate, suzbijanja poreznih prijevvara te unutarnje revizije i nadzora dokazuju se službenom iskaznicom i značkom.

(6) Ovlast za obavljanje postupka provjere službenik ispostave Porezne uprave dokazuje službenom iskaznicom.

(7) Ministar financija pravilnikom propisuje sadržaj i oblik službene iskaznice i značke.

(8) Ministar financija pravilnikom propisuje postupanje s privremeno oduzetim predmetima, domaćim ili stranim sredstvima plaćanja, vrijednosnicama i dokumentacijom.

Članak 14.

(1) Ovlaštteni službenik Porezne uprave kojeg je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske imenovalo za istražitelja provodi dokazne radnje povjerene mu od nadležnog državnog odvjetnika sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku i propisima iz nadležnosti Porezne uprave.

(2) Ovlaštene službenike iz stavka 1. ovog članka Državno odvjetništvo Republike Hrvatske može imenovati na prijedlog ravnatelja Porezne uprave.

Članak 15.

Sva javnopravna tijela dužna su pružati stručnu i drugu pomoć Poreznoj upravi u obavljanju poslova iz njezina djelokruga.

DIO ŠESTI PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Članak 16.

Na prava, obveze i odgovornosti službenika i namještenika Porezne uprave primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 17.

Službenik i namještenik Porezne uprave radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je raspoređen obvezan je pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti, na temelju pisanog naloga ravnatelja ili osobe koju ravnatelj za to ovlasti.

Članak 18.

(1) Sigurnosna provjera može se provesti za:

- ravnatelja Porezne uprave, prema posebnim propisima, na zahtjev ministra financija,
- zamjenika i pomoćnike ravnatelja Porezne uprave, prema posebnim propisima, na zahtjev ravnatelja Porezne uprave.

(2) Sigurnosna provjera može se provesti, prema posebnim propisima, za ostale službenike Porezne uprave, na zahtjev ravnatelja Porezne uprave.

Članak 19.

(1) Službenici i namještenici Porezne uprave dužni su poslove radnog mjesta na koje su raspoređeni obavljati sukladno opisu poslova tog radnog mjesta, kao i obavljati druge poslove po nalogu neposredno nadređenog službenika.

(2) Službenici i namještenici Porezne uprave dužni su poslove obavljati u skladu sa zakonom, drugim propisima donesenim na temelju zakona i pravilima struke te poštivati odredbe Etičkog kodeksa državnih službenika i Kodeksa profesionalne etike službenika Ministarstva financija Porezne uprave.

(3) Službenici i namještenici Porezne uprave dužni su na temelju naloga nadređenog službenika obavljati poslove i duže od punoga radnog vremena ako je to nužno radi uspješnog i pravodobnog obavljanja posla.

(4) Nalog nadređenog službenika može biti pisani ili usmeni.

(5) Porezna uprava dužna je službenicima i namještenicima pružiti svu potrebnu zaštitu na svim poslovima koje obavljaju.

(6) Koeficijent složenosti poslova, dodatak za uvjete rada te kriterije i najviši mogući iznos dodatka za natprosječne rezultate u radu za službenike Porezne uprave propisuje se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Članak 20.

(1) Službenici Porezne uprave dužni su trajno stručno se usavršavati za poslove radnog mjesta koje obavljaju i usavršavati stručne sposobnosti i vještine u organiziranim programima izobrazbe.

(2) Službenici Porezne uprave mogu, na temelju odluke ravnatelja, sudjelovati u projektima Europske komisije odnosno u prenošenju svojih znanja i iskustva iz područja implementacije i

prilagodbe pravne stečevine Europske unije koje je primjenjivo za zemlje koje su u pretpristupnom procesu članstva u Europskoj uniji.

(3) Ministar financija pravilnikom propisuje sadržaj, oblik i način ostvarivanja prava stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika Porezne uprave te njihovog sudjelovanja u projektima iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 21.

(1) Porezna uprava će osigurati besplatnu pravnu pomoć u postupcima koje protiv službenika Porezne uprave pokrenu porezni obveznici ili treće osobe zbog zakonitih postupaka i radnji koje poduzimaju u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti.

(2) Ministar financija pravilnikom propisuje način ostvarivanja besplatne pravne pomoći za službenike Porezne uprave.

Članak 22.

(1) Službenik i namještenik Porezne uprave koji u obavljanju službe ili vezano za obavljanje službe izgubi život bit će pokopan u mjestu koje odredi njegova obitelj na području Republike Hrvatske na trošak Porezne uprave.

(2) Troškovima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se:

1. troškovi prijevoza posmrtnih ostataka do mjesta pokopa
2. putni troškovi za dva pratitelja
3. pogrebni troškovi u visini četiri proračunske osnovice.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, obitelj koju je uzdržavao poginuli službenik i namještenik Porezne uprave ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć u visini posljednje isplaćene neto plaće poginuloga službenika uvećane deset puta.

(4) Službenik i namještenik Porezne uprave koji je upućen na terenski rad ili službeni put vezano za obavljanje službe ima pravo na trošak posebnog prijevoza do mjesta svog prebivališta, boravišta ili sjedišta bolnice u mjestu prebivališta ili boravišta na trošak Porezne uprave u slučaju stradavanja, težeg oboljenja koje uzrokuje nesposobnost za samostalnu skrb, hospitalizacije ili smrti.

Članak 23.

Teškim povredama službene i radne dužnosti, osim povreda propisanih Zakonom o državnim službenicima, smatraju se i:

1. krivotvorenje, preinačavanje, unošenje ili potvrđivanje neistinitih podataka u službenim ispravama ili u informacijskom sustavu,
2. vođenje poslovnih knjiga poreznim obveznicima te sastavljanje poreznih prijava, zahtjeva za povrat poreza, prigovora, žalbi i tužbi poreznim obveznicima u poreznom postupku,

3. nesavjesno obavljanje službenih i radnih dužnosti zbog čega je nastala ili mogla nastati šteta za poreznog obveznika ili javnopravno tijelo,
4. zlouporaba službene iskaznice ili značke,
5. poduzimanje ili nepoduzimanje bilo koje radnje radi onemogućavanja ili otežavanja pravodobnog, pravilnog i zakonitog rada Porezne uprave,
6. odbijanje ili izbjegavanje provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je službenik ili namještenik raspoređen.

Članak 24.

Službeniku Porezne uprave koji je udaljen iz službe oduzima se službena značka i iskaznica i druga sredstva koja su mu povjerena za obavljanje posla.

DIO SEDMI UNUTARNJA REVIZIJA I NADZOR

Članak 25.

(1) Ustrojstvena jedinica Porezne uprave za unutarnju reviziju i nadzor provodi reviziju i nadzor zakonitosti rada i pravilne primjene propisa s ciljem ujednačavanja postupanja službenika Porezne uprave te sprječavanja, otkrivanja i utvrđivanja kršenja zakona i pravila struke od strane službenika Porezne uprave.

(2) Ministar financija pravilnikom propisuje način provođenja unutarnje revizije i nadzora.

DIO OSMI PREKRŠAJNI POSTUPAK

Članak 26.

Prekršajni postupak Porezna uprava vodi zbog prekršaja određenih poreznim propisima, propisima o doprinosima, za prekršaje propisane ovim Zakonom i za sve prekršaje za koje je provedba prekršajnog postupka posebnim zakonom stavljena u nadležnost Porezne uprave, a postupak se vodi u skladu s Prekršajnim zakonom, Općim poreznim zakonom i drugim propisima o postupanju u prekršajnom postupku.

DIO DEVETI SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA

Članak 27.

(1) Porezna uprava surađuje sa svim javnopravnim tijelima, tijelima sudbene vlasti i drugim tijelima koja imaju javne ovlasti i rade na utvrđivanju, naplati i nadzoru javnih davanja.

(2) Radi praćenja pravilnosti utvrđivanja porezne osnovice i naplate poreznih obveza Porezna uprava surađuje i razmjenjuje podatke s domaćim i inozemnim javnopravnim tijelima koja vode službene evidencije o osobama, djelatnostima, primicima i vlasništvu imovine (nekretnina, motornih vozila, plovila, zrakoplova, vrijednosnih papira, računa te ostale imovine).

(3) Domaća javnopravna tijela iz stavka 2. ovoga članka omogućit će Poreznoj upravi razmjenu te pravodobnu dostupnost podataka iz službenih evidencija uspostavljanjem sustava elektroničkog pristupa podacima, razmjenom u realnom vremenu.

(4) Javnopravnim tijelima, kojima je u zakonom utvrđenom djelokrugu za provedbu postupaka nužno saznanje o vlasništvu imovine osoba, Porezna uprava kao koordinacijsko tijelo omogućit će korištenje uspostavljenog sustava elektroničkog pristupa podacima o imovini, a kao koordinacijsko tijelo ne odgovara za točnost te korištenje razmijenjenih podataka.

(5) Porezna uprava omogućit će dostupnost podataka sadržanih u evidenciji o osobnim identifikacijskim brojevima javnopravnim tijelima i drugim tijelima kada je to propisano posebnim propisima radi obavljanja poslova iz njihova djelokruga. Porezna uprava omogućit će i ostalim javnopravnim tijelima korištenje identifikacijskih podataka o osobama iz evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima, po dobivanju suglasnosti nadležnog javnopravnog tijela koje tražene podatke dostavlja u navedenu evidenciju.

(6) Radi ostvarivanja suradnje i razmjene podataka s tijelima iz stavka 2., 4. i 5. ovoga članka Porezna uprava sklapa sporazume o suradnji i protokole o razmjeni podataka, na uspostavljenim sustavima elektroničkog pristupa podacima.

Članak 28.

(1) Javnopravnim tijelima, radi obavljanja poslova iz njihova djelokruga, Porezna uprava pruža elektronički pristup uspostavljenoj evidenciji o dohodcima i primicima.

(2) Ministar financija odlukom utvrđuje uvjete i način preuzimanja podataka iz evidencije o dohodcima i primicima.

DIO DESETI SREDSTVA ZA RAD

Članak 29.

(1) Sredstva za rad Porezne uprave osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Sredstva prikupljena obavljanjem poslova iz članka 3. stavka 1. točka 3. i stavka 2. ovoga Zakona, sredstva koja Porezna uprava prikupi prema posebnim propisima te vlastita sredstva koja Porezna uprava ostvaruje prihod su Državnog proračuna Republike Hrvatske, a koriste se sukladno pravilniku koji donosi ministar financija

**DIO JEDANAESTI
PREKRŠAJNE ODREDBE**

Članak 30.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 3.000,00 do 100.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi kao i fizička osoba ako:

1. na zahtjev ovlaštenog službenika u određenom roku i/ili na određenom mjestu i/ili na određeni način ne omogućuje provođenje postupaka, mjera i radnji iz članka 13. ovog Zakona,
2. napusti mjesto nadzora bez odobrenja ovlaštenog službenika ili se uvredljivo i nepristojno obraća ovlaštenom službeniku tijekom njegovog službenog rada.

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti.

**DIO DVANAESTI
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Članak 31.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uredbom uskladiti unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministar financija uskladit će Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva financija u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu uredbe iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Uredbu o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova, dodatku na uvjete rada te kriterijima i najvišem mogućem iznosu dodatka za natprosječne rezultate u radu za službenike Porezne uprave s odredbama ovoga Zakona.

(4) Ministar financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 3. stavka 3., članka 5. stavka 10., članka 13. stavaka 7. i 8., članka 20. stavka 3., članka 21. stavka 2., članka 25. stavka 2. i članka 29. stavka 2. ovog Zakona.

(5) Ministar financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Odluku iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona.

(6) Uredbe i pravilnici doneseni na temelju Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine, br. 148/13 i 141/14) ostaju na snazi do donošenja uredbi i pravilnika prema odredbama ovog Zakona.

Članak 32.

Službenici Porezne uprave koji su danom stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni na radnim mjestima u Poreznoj upravi zadržavaju raspored i plaću sukladno postojećim rješenjima do donošenja novih rješenja o njihovom rasporedu na radna mjesta.

Članak 33.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o Poreznoj upravi (Narodne novine, br. 148/13 i 141/14).

Članak 34.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2017. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članke 1. i 2.

Propisuje se područje koje se uređuje odredbama ovoga Zakona. Porezna uprava definira se kao jedinstvena i samostalna upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuju se poslovi Porezne uprave. Temeljni poslovi Porezne uprave su povezani uz utvrđivanje i naplatu poreza, doprinosa i drugih javnih davanja. Iz navedenih temeljnih poslova proizlaze i drugi povezani poslovi kao što su komunikacija s poreznim obveznicima kroz razvijene servise za razmjenu podataka, informiranje i edukaciju, izradu obvezujućih mišljenja i slično.

Kako su određeni porezi iz nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odredbama ovoga članka propisana je mogućnost da poslove vezane uz utvrđivanje i naplatu obavlja Porezna uprava, a sve kako bi se ostvarilo načelo ekonomičnosti u postupanju. U navedenom slučaju sklapa se sporazum kojim se definiraju bitne odrednice međusobnog odnosa. Porezna uprava nadležna je za naplatu ostalih proračunskih prihoda drugih ustrojstvenih jedinica Ministarstva financija.

Smisao propisivanja ovih poslova u nadležnosti Porezne uprave je optimalizacija poslovnih procesa te postizanje manjeg troška po jedinici naplate poreza, doprinosa ili drugog javnog davanja.

Uz članke 4. do 8.

Propisuje se ustrojavanje Središnjeg ureda, područnih ureda te ispostava područnih ureda. Odredbama Zakona precizno se uređuje način ustrojavanja područnih ureda i ispostava kao i način utvrđivanja mjesne nadležnosti nad poreznim obveznicima.

S obzirom na različite ustrojstvene jedinice odredbama članaka jasno se propisuje kako se imenuje rukovodeći kadar te čime upravlja i kome odgovara pojedina razina rukovodećeg kadra. Ravnatelju Porezne uprave omogućuje se da za potrebe rješavanja pojedinih poslova ili donošenja pojedinih odluka imenuje savjetodavna tijela s jasnim ciljem da se bitne odluke ne donose kao odluke pojedinca već kao kolegijalne odluke.

Uz članke 9. do 11 .

Navedenim člancima propisuje se stvarna nadležnost poslova po pojedinim ustrojstvenim jedinicama Porezne uprave.

Uz članak 12.

Odredbama članka propisuje se da su za rješavanje u upravnim stvarima u prvom stupnju nadležne unutarnje ustrojstvene jedinice Porezne uprave prema njihovom djelokrugu rada, a za provedbu drugostupanjskih upravnih postupaka nadležna je ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak Ministarstva financija.

Uz članke 13. i 14.

Odredbama članka 13. Zakona propisuju se ovlasti koje imaju službenici Porezne uprave, uz jasno izdvajanje ovlasti za poslove poreznog nadzora, poslove naplate i ovrhe te poslove suzbijanja poreznih prijevara.

Uz članak 15.

Druga javnopravna tijela dužna su pružati stručnu pomoć Poreznoj upravi.

Uz članke 16. do 24.

Prava, obveze i odgovornosti službenika i namještenika prvenstveno su određena propisima o državnim službenicima i namještenicima. Ovim člancima propisuje se obveza provjere zdravstvene sposobnosti radi utvrđivanja sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta. Radi osjetljivosti poslova u nadležnosti Porezne uprave, za ravnatelja, zamjenika i pomoćnike ravnatelja propisana je mogućnost provedbe sigurnosne provjere s time da se sigurnosna provjera po potrebi može provesti i nad drugim službenicima na zahtjev ravnatelja. Obveze službenika određene su poslovima radnog mjesta sukladno opisu pojedinog radnog mjesta. Radi spremnosti za izvršavanje poslova radnog mjesta, službenicima se propisuje obveza trajnog stručnog usavršavanja.

S obzirom na osjetljivost poslova te mogućnost da službenik bude izložen postupcima pokrenutim od strane poreznih obveznika ili treće osobe propisuje se pravo na ostvarivanje besplatne pravne pomoći.

Odredbama Zakona predviđeno je postupanje u posebnim okolnostima kao što je slučaj smrti službenika vezano za obavljanje službe u dijelu podmirivanja nastalih troškova te u dijelu isplate jednokratne pomoći obitelji.

Prema specifičnosti poslova iz nadležnosti Porezne uprave propisuju se dodatne teške povrede službene i radne dužnosti te postupak oduzimanja službene značke i iskaznice u slučaju udaljenja iz službe.

Uz članak 25.

Odredbama navedenih članka propisana je nadležnost ustrojstvene jedinice za unutarnju reviziju i nadzora.

Uz članak 26.

Propisuje se nadležnost za vođenje postupaka prekršaja.

Uz članke 27. i 28.

Radi provedbe poreznih postupaka propisuje se mogućnost i obveza razmjene podataka s Poreznom upravom.

U dijelu pojednostavljenja administrativnih postupaka za građane, propisuje se obveza Porezne uprave da podatke o građanima pruža drugim javnopravnim tijelima kako bi se isključila potreba izdavanja potvrda o podacima iz evidencija Porezne uprave.

Uz članak 29.

Sredstva za rad Porezne uprave osiguravaju se u Državnom proračunu.

Uz članak 30.

Ovim člankom propisuju se prekršajne odredbe za osobe koje onemogućavaju službenicima provedbu poreznih postupaka te za osobe koje se na uvredljiv i nepristojan način obraćaju službenicima Porezne uprave.

Uz članak 31.

Propisuju se rokovi u kojima će Vlada Republike Hrvatske uredbom uskladiti unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija te uredbu kojom se propisuje nazivi radnih mjesta i koeficijenti složenosti poslova s odredbama ovoga Zakona te rok u kojem će ministar financija uskladiti Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva financija.

Ovim člankom propisuju se ovlasti ministra financija za donošenja pravilnika.

Uz članak 32.

Propisuje se da službenici Porezne uprave koji su zatečeni na radnim mjestima u Poreznoj upravi, danom stupanja na snagu ovog Zakona, zadržavaju raspored i plaću sukladno postojećim rješenjima do donošenja novih rješenja o njihovom rasporedu na radna mjesta.

Uz članak 33.

Propisuje se prestanak važenja Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine, br. 148/13 i 141/14).

Uz članak 34.

Određuje se početak primjene ovoga Zakona.